

Tadqiqot **uz**

**ЎЗБЕКИСТОН
ОЛИМЛАРИ ВА
ЁШЛАРИНИНГ
ИННОВАЦИОН
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАРИ
МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

2021

- » Хуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидағи изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

**31 MAY
№28**

CONFERENCES.UZ

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 28-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
9-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
28-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-9**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
28-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-9**

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 28-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 май 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 18 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманганд мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Воҳидова Меҳри Ҳасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобоҳонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариеv Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чариеv Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманганд мухандислик-курилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманганд мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.Ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулdir.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

**ИҚТИСОДИЁТДА ИННОВАЦИЯЛАРНИНГ
ТУТГАН ЎРНИ**

1. Bozorova Gulmera Ibodullayevna

IQTISODNI O'SISHDA INNOVATSIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....7

ИҚТИСОДИЁТДА ИННОВАЦИЯЛАРНИНГ ТУТГАН ЎРНИ

IQTISODNI O'SISHDA INNOVATSIYALARING O'RNI VA AHAMIYATI

Bozorova Gulmera Ibodullayevna

Navoiy viloyati Qiziltepa tumani

5-maktab iqtisod-geografiya fani o'qituvchisi

Telefon: 906198035.gulmera.bozorova.@.mail.ru.

Annotatsiya. Ushbu tezisda innovatsiya va yangi texnologiyalarni iqsgisodiy o'sishda ta'siri haqida so'z yuritilgan. Shuningdek, innovatsiyalarning afzallikkari hamda iqgisodiyotda innovatsiyani rag'batlantirish chora-tadbirlari yoritilgan.

Аннотация: Этот тезис рассматривает влияние инновационных технологий на экономический рост. Он также описывает инновации и меры по стимулированию инноваций в экономике.

Annotation. This thesis focuses on the impact of innovation and new technologies on economic growth. The benefits of innovation and measures to stimulate innovation in the economy are also revealed.

Kalit suzlar: innovatsiya, ikdisodiyot, ikdisodiy usish, yangi texnologiyalar, samaradorlik

Ключевые слова: инновация, экономика, экономический, рост, новые технологии, эффективность

Keywords: innovation, economy, economic growth, new technologies, efficiency

Har bir sohada o'z mavqeyi va urni bilan tobora ommalashib borayotgan innovatsiya iqtisodiy rivojlanishga ham ta'sirini o'tkazmay ko'ymayapti. Bu borada Prezidentimizning «Uzbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Xarakatlar strategiyasi to'grisida»gi Farmonida «Ayni vaqtda mamlakatimiz bosib o'tgan taraqqiyot yo'lining chuqur tahlili, bugungi kunda jahon bozori konyukturasi keskin o'zgarib, globallashuv sharoitida raqobat tobora kuchayib borayotgani davlatimizni yanada barqaror va jadal sur'atlar bilan rivojlantirish uchun mutlaqo yangicha yondashuv hamda tamoyillarni ishlab chiqish va amalga oshirishni taqozo etmokda» ekanligi belgilab berilgan. Shunday ekan, innovatsiya iste'molchilarga, korxonalarga va umuman iqtisodiyotga foyda keltiradigan iqtisodiy taraqqiyotning muhim omiliga aylandi.

Innovatsiyani o'ziga to'xtaladigan bo'lsak, bir tomondan, biror yangi yondashuvni taqdim qilish deb hisoblansa, boshqa tomondan, yangi yoki takomillashtirilgan mahsulotlarni yoki jarayonlarni amalga oshirish usullarini sinab kurishga intilish demakdir. Iqtisodiy nuqtai nazardan, innovatsiyalar tovarlar va xizmatlarni yaxshilaydigan yoki ularni ishlab chiqarishn samaraliroq qiladigan g'oyalalar va texnologiyalarni ishlab chiqish va qo'llashni tavsiflaydi.

Kuyida innovatsiyaning afzallikkari to'g'risida aytib o'tish joiz.

Birinchidan, yangi texnika va texnologiyalar aholi turmush darajasini yaxshilashga xizmat qiladi. Masalan, onlayn-internet savdo innovatsiyaning bir kurinishidir. Bu orqali iste'molchi uzoq masofadan turib ham o'z talabini qondirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu bir tomondan, ishlab chiqaruvchilar uchun xarajatlarni kamaytirib, maksimal foyda olish imkonini bersa, ikkinchi tomondan, haridorlar uchun qulaylik yaratadi. Bu o'z navbatida, iqtisodiy rivojlanishga ta'sir ko'rsatadi.

Ikkinchidan, innovatsiya yuqori samaradorlikka yetaklaydi. Ishlab chiqarish yoki xizmat ko'rsatish jarayonidan yangi texnologiyalar joy olsa, bu shu korxonaning samaradorligiga katta ijobjiy ta'sir kursatadi, ya'ni ko'proq mahsulot ishlab chiqarishga boshlanadi, kengroq xizmatlar ko'rsatish yo'lga quyiladi. Boshqacha aytganda, samaradorlik biznez egalarig a ham, ularning tovar va xizmatlaridan foydalanuvchilarga ham foyda keltiradi. Misol uchun, samaradorlik oshsa,

korxona ishchnlarining ish haqi ham ko'tariladi. Ularning maoshi ko'p bulsa, yanada kuproq tovar va xizmatlardan foydalanishadi. Ayni vaqtida ishlab chiqarish hajmi ortadi va tadbirkorlarni kuproq investitsiya kiritishiga olib keladi. Bularning barchasi yalpi ichki mahsulotning oshishiga hamda itstisodiy o'sishga turtki buladi.

Yuqorida innovatsiyaning nima uchun zarurligi haqida aytgan bulsak, endilikda uni rag'batlantirish bo'yicha chora-tadbirlarga tuxtalamiz:

- ta'limga sarmoya kiritish. Bu orqali ilmiy izlanuvchanlar o'zlarining innovatsion g'oyalilarini amaliyatga tadbiq qila olishadi. Ularning innovatsiyalari butun dunyoni saqlab qolmasa-da, o'zlarining ustida ishlashlari uchun imkoniyat paydo bo'ladi.

- Kompaniyala o'z xodimlariga sarmoya kiritib, ilmiy- tadqiqot ishlarini olib borish orqali innovatsiyalar kirib kelishini osonlashtirishi mumkin.

Shunday qilib, innovatsiyalarni hayotga tadbiq qilishdan asosiy maqsad insonlarni yashash sharoitini yaxshilashdan va bu orqali iktisodiy o'sishga erishishdir. Kichik o'zgarishlar katta goyalar va hatto dunyo miqyosidagi yangilik paydo bo'lishiga yetaklashi mumkin. Har bir shaxs o'zi faoliyat yuritayotgan sohada biror yangilik kilishni boshlamas ekan, bu soha innovatsiyalar yaratilayotgan sohalardan orqada kolaveradi. Innovatsiya bo'lmasa - yangilik bo'lmaydi, yangilik bo'lmanan joyda esa o'sish, oldinga siljish kuzatilmaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ruyxati:

1. A. Abeltina(2017) «The role of innovation in economic development»
2. N.Rosenberg(2014) «Innovation and economic growth»
3. www.biznes-daily.uz
4. www.ecb.europa.eu
5. www.viima.com

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 28-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(9-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.05.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000